

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Identifikacijska
naljepnica

PAŽLJIVO NALIJEPI

PSI

PSIHOLOGIJA

OGLEDNI ISPIT

DRŽAVNA MATURA 2021./2022.

PSI.00.HR.T.K1.28

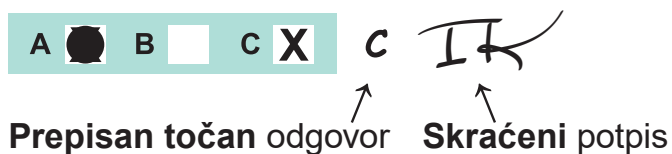

45340

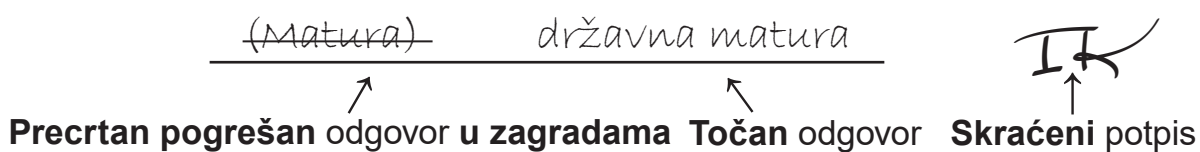
Način **označavanja odgovora** na listu za odgovore:

Način **ispravljanja pogrešaka** na listu za odgovore:

Način **ispravljanja pogrešaka** u ispitnoj knjižici:

OPĆE UPUTE

Pozorno pročitajte **sve** upute i **slijedite ih**.

Ne okrećite stranicu i **ne rješavajte** zadatke dok to **ne odobri** voditelj ispitne prostorije.

Nalijepite identifikacijske naljepnice na **sve** ispitne materijale koje ste dobili u sigurnosnoj vrećici.

Ispit traje **90** minuta.

Ispred svake skupine zadataka **uputa** je za rješavanje. **Pozorno** je pročitajte.

Možete pisati po listu za **koncept**, ali se njegov sadržaj **neće bodovati**.

Pišite **čitko**. **Nečitki** odgovori bodovat će se s **nula (0)** bodova.

Na **2.** stranici ove ispitne knjižice prikazan je način **označavanja odgovora** i načini **ispravljanja pogrešaka**. Pri **ispravljanju pogrešaka** potrebno je staviti **skraćeni** potpis. **Zabranjeno** je potpisati se **punim** imenom i prezimenom.

Upotrebljavajte **isključivo kemijsku** olovku kojom se piše **plavom** ili **crnom** bojom.

Kada riješite zadatke, **provjerite** odgovore.

Želimo Vam mnogo uspjeha!

Ova ispitna knjižica ima **28** stranica, od toga **4** prazne.

I. Zadaci višestrukoga izbora

U sljedećim zadacima **od više** ponuđenih odgovora samo je **jedan** točan. **Točne** odgovore morate označiti znakom **X** na **listu za odgovore**. **Točan** odgovor donosi **jedan bod**.

1. U kojemu je stoljeću **psihologija** postala **samostalna** znanost?

- A. u 17.
- B. u 18.
- C. u 19.
- D. u 20.

(1 bod)

2. Što od navedenoga **nije** predmet **istraživanja** psihologije?

- A. duša
- B. misli
- C. osjeti
- D. snovi

(1 bod)

3. Koji je od navedenih primjera fizički činitelj koji **utječe** na **psihičke** procese i **ponašanje**?

- A. glad
- B. buka
- C. razina hormona
- D. povišena tjelesna temperatura

(1 bod)

4. Koju od navedenih hipoteza može istraživati **socijalna psihologija**?

- A. Samopoštovanje raste sa životnom dobi.
- B. Emocionalno obojene riječi bolje se pamte.
- C. Alkohol oštećuje živčane stanice u malome mozgu.
- D. Predrasude se smanjuju kontaktom s objektom predrasuda.

(1 bod)

5. Kako se naziva načelo **perceptivnoga grupiranja** ilustrirano na slici?

- A. načelo blizine
- B. načelo sličnosti
- C. načelo simetrije
- D. načelo zatvaranja

(1 bod)

Psihologija

6. Kako se naziva pojava zbog koje **gledatelji** predstave imaju dojam da se **nepokretni** automobil **kreće** jer se zapravo pomiče velika **pozadinska** kulisa?

- A. fi-fenomen
- B. inducirano gibanje
- C. linearna perspektiva
- D. autokinetički fenomen

(1 bod)

7. Koji će **uzrok** zaboravljanja nastupiti ako učenik **nakon učenja** sadržaja iz Psihologije **zaboravi dio** sadržaja iz Geografije koji je **prethodno** učio?

- A. pozitivan transfer
- B. motivirano zaboravljanje
- C. proaktivna interferencija
- D. retroaktivna interferencija

(1 bod)

8. Koji je od navedenih sadržaja pohranjen u **proceduralnome pamćenju**?

- A. vezanje kravate
- B. školski raspored sati
- C. prvi dan u srednjoj školi
- D. brojevi mobitela prijatelja

(1 bod)

9. Koji je redoslijed kretanja informacija u **pamćenju** kada se učenik na testu **prisjeća** godine Francuske revolucije iz **prethodno naučene** lekcije iz Povijesti?

- A. senzorno – dugoročno
- B. dugoročno – senzorno
- C. dugoročno – kratkoročno
- D. kratkoročno – dugoročno

(1 bod)

10. Žena se dovezla **automobilom** do zračne luke **bez problema** iako je do sada tamo **uvijek** išla autobusom. Kojom je vrstom učenja žena **naučila put** do zračne luke?

- A. klasičnim uvjetovanjem
- B. operantnim uvjetovanjem
- C. skrivenim učenjem
- D. socijalnim učenjem

(1 bod)

11. Koju će **emociju** najlakše prepoznati pripadnici **različitih** kultura na temelju **izraza lica**?

- A. iznenađenje
- B. ljubomoru
- C. sram
- D. zavist

(1 bod)

Psihologija

12. Počeo je padati snijeg i djevojčica je to procijenila kao **poželjan** događaj. Koju **komponentu** u nastanku **emocionalne** reakcije opisuje taj primjer?

- A. kognitivnu interpretaciju
- B. emocionalni doživljaj
- C. izražajnu reakciju
- D. tjelesnu reakciju

(1 bod)

13. Koji je **motiv** razvijen kod osobe koja ulaže **napor** i teži biti **izvrsna** u svojem poslu te se voli **natjecati** sama sa sobom i drugima?

- A. za druženjem
- B. za autonomijom
- C. za postignućem
- D. za pripadanjem

(1 bod)

14. Koji od navedenih simptoma pripada **kognitivnim** znakovima **stresa**?

- A. nesanica
- B. agresivnost
- C. razdražljivost
- D. zaboravljivost

(1 bod)

15. Kojim se oblikom **nošenja sa stresom** koristi mladić koji **nakon prekida** veze **razgovara** o tome sa svojim prijateljima?

- A. pomaknutom agresijom
- B. izbjegavanjem stresnih događaja
- C. suočavanjem usmjerenim na emocije
- D. suočavanjem usmjerenim na problem

(1 bod)

16. Kakvu **raspodjelu inteligencije** u populaciji pokazuje **Gaussova** krivulja?

- A. podjednak broj prosječnih i iznadprosječnih
- B. podjednak broj prosječnih i ispodprosječnih
- C. podjednak broj ispodprosječnih i iznadprosječnih
- D. podjednak broj ispodprosječnih, prosječnih i iznadprosječnih

(1 bod)

17. Među kojim je ispitanicima u istraživanjima uloge **naslijeđa** i **okoline** u razvoju **inteligencije** utvrđena **najveća** sličnost u inteligenciji?

- A. među roditeljima i djecom
- B. među jednojajčanim blizancima
- C. među braćom i sestrama različite dobi
- D. među dvojajčanim blizancima istoga spola

(1 bod)

Psihologija

18. U kojemu razvojnem razdoblju **fluidna** inteligencija postiže **najviši stupanj**?

- A. u ranome djetinjstvu
- B. u srednjemu djetinjstvu
- C. u adolescenciji
- D. u odraslome dobu

(1 bod)

19. U kojemu se razvojnem razdoblju nalazi **petogodišnje** dijete koje **ne razumije** da količina tekućine ostaje **ista** bez obzira na **oblik** čaše u kojoj se nalazi?

- A. u senzomotornome razdoblju
- B. u predoperacionalnome razdoblju
- C. u razdoblju konkretnih operacija
- D. u razdoblju formalnih operacija

(1 bod)

20. Koje **obilježje** kognitivnoga razvoja prema **Piagetu** pokazuje **dojenče** kada **pogleda** pod krevetić **u potrazi** za loptom koja se otkotrljala ispod njega?

- A. animizam
- B. konkretnost
- C. logičko mišljenje
- D. stalnost objekata

(1 bod)

21. Kojega je psihoterapijskoga **usmjerenja** psiholog koji bi **depresiju** opisao kao rezultat **nesvjesnih** procesa u kojima je **ljutnja** usmjerena **prema unutra** vjerojatno zbog **represije**?

- A. kognitivnoga
- B. bihevioralnoga
- C. humanističkoga
- D. psihoanalitičkoga

(1 bod)

22. Koji je socijalni utjecaj **Zimbardo** želio ispitati **zatvorskim** eksperimentom na Stanfordskome **sveučilištu**?

- A. utjecaj cilja na ponašanje
- B. utjecaj uloge na ponašanje
- C. utjecaj većine na ponašanje manjine
- D. utjecaj manjine na ponašanje većine

(1 bod)

23. Koja od navedenih situacija dovodi do **kognitivne disonance**?

- A. negativan stav prema autoritetu
- B. neusklađenost ponašanja i stava
- C. negativan stav prema ostatku društva
- D. neusklađenost stava i društvenih norma

(1 bod)

Psihologija

24. Koji se od navedenih opisa odnosi na **diskriminaciju**?

- A. Stariji ljudi teže sklapaju prijateljstva.
- B. Bogati su ljudi manje socijalno osjetljivi.
- C. Adolescenti su skloni rizičnomu ponašanju.
- D. Žene su za isti posao lošije plaćene od muškaraca.

(1 bod)

25. Kako se naziva pojava da nastavnikova **očekivanja** od učenika **utječu** na njihova **postignuća**?

- A. stereotip
- B. predrasuda
- C. kognitivna disonanca
- D. samoispunjavajuće proročanstvo

(1 bod)

26. Kada će prema istraživanjima iz **socijalne** psihologije **unesrećenoj** osobi **najbrže** biti pružena **pomoć**?

- A. uz jednoga promatrača
- B. uz dva promatrača
- C. uz tri promatrača
- D. uz četiri promatrača

(1 bod)

27. Što je **Solomon Asch** istraživao u svojem eksperimentu u kojemu je od **ispitanika** tražio da procjenjuju **dužine linija**?

- A.** percepciju
- B.** konformizam
- C.** efekt promatrača
- D.** grupnu polarizaciju

(1 bod)

II. Zadatci kratkoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite **kratkim** odgovorom (riječju ili **jednostavnom** rečenicom).

Odgovore upišite **samo** na predviđeno mjesto u **ispitnoj knjižici**.

Točan odgovor donosi **jedan bod**.

28. Psiholog želi istražiti problem utječe li **edukacija** o emocijama na **načine rješavanja** sukoba. Koji je **sljedeći korak** u njegovu istraživanju?

(1 bod)

29. Koji **monokularni** znak percepcije **dubine** omogućuje osobi da **mali** grm na ulazu u pećinu doživi **bližim** od ulaza?

(1 bod)

30. Kako se naziva **pojava** zbog koje svoj kaput percipiramo **iste boje** po noći i po danu iako su **uvjeti** percipiranja **promijenjeni**?

(1 bod)

31. Koji dio **autonomnoga** živčanog sustava izaziva **tjelesne** promjene i opskrbljuje tijelo **energijom** pri **jakim** emocijama?

(1 bod)

32. Osoba koja **ne može** imati djecu provodi **mnogo** vremena u društvu maloga nećaka. Koji je **obrambeni mehanizam** opisan u tome primjeru?

(1 bod)

33. **Izračunajte** kvocijent inteligencije **osmogodišnjega** djeteta koje rješava **isti** broj zadataka kao prosječan **dvanaestogodišnjak**.

(1 bod)

34. Kojoj **vrsti** igara pripadaju **dječje igre** liječnika s lutkama?

(1 bod)

Psihologija

35. Koji **stil roditeljstva** imaju roditelji koji djetetu koje **kasni** kući zbog **opravdanoga** razloga **ne dopuštaju** da objasni što se dogodilo, već ga odmah **kazne**?

(1 bod)

36. Navedite **primjer** djelovanja **halo-efekta**.

(1 bod)

37. Zbog koje vrste **socijalnoga utjecaja** voditelj u svojoj **prvoj** emisiji **uživo** čini **više** pogrešaka nego na probama?

(1 bod)

38. Kako se u **socijalnoj** psihologiji naziva pojava kada učenici ulažu **manje truda** u zadatak koji rade **u grupi** nego kada rade samostalno jer očekuju da će ga **netko drugi** napraviti?

(1 bod)

39. Kako se u **socijalnoj** psihologiji naziva **ponašanje** osobe koja redovito **daje krv** kako bi spasila nečiji život?

(1 bod)

III. Zadatci produženoga odgovora

U sljedećim zadatcima odgovorite s nekoliko **rečenica, jasno i sažeto**, usmjeravajući se na ono što je **bitno** za zadatak.

Odgovor upišite **samo** na predviđeno mjesto u **ispitnoj knjižici**.

Točan odgovor donosi **jedan, dva ili tri boda**.

40. Pozorno **pročitajte** tekst.

„Tijekom 2006. godine Oatley je sudjelovao u istraživanju korelacije između čitanja i rezultata na testovima empatije i socijalnih vještina. Prvo se testirala sposobnost sudionika istraživanja da prepoznaju autore djela, čime se provjeravalo koliko su – i kakvih – knjiga pročitali. Zatim su sudionici podvrgnuti testu koji mjeri razinu empatije te onom koji mjeri sposobnost tumačenja mentalnih stanja drugih osoba tako što se fotografije očiju glumaca moraju povezati s odgovarajućom emocijom. Očekivano, rezultati su pokazali da su sudionici s višom razinom poznavanja autora djela postigli bolji rezultat na testu socijalnih vještina.”

Prema: <https://studentski.hr>, 2016.

Kakva je **korelacija** utvrđena u opisanome istraživanju?

Na primjeru iz teksta **objasnite** što metoda korelacije **omogućuje** i što je njezin **nedostatak**.

19/28

Psihologija

41. Šef je u uredu nekoliko puta vikao na radnika. Radniku je pritom ubrzano lupalo srce. Sada mu srce svaki put počinje ubrzano lupati kada dolazi u taj ured.

Objasnite ili shematski prikažite, navodeći **sve** potrebne **elemente**, proces **klasičnoga** uvjetovanja opisan u tome primjeru.

[illegible]

(3 boda)

42. Imenujte **tri** vrste **sukoba motiva** i navedite odgovarajući **primjer** za svaki od tih sukoba.

[illegible]

(3 boda)

Psihologija

43. Pozorno **promotrite** sljedeću sliku.

Izvor: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:_03.jpg

Koja je **tehnika procjene ličnosti** prikazana na slici? Navedite **jednu prednost** i **jedan nedostatak** takve metode procjene ličnosti.

23/28

Psihologija

44. Definirajte **atribucijski proces** i na primjeru **iste** situacije objasnite **razlike** u atribuiranju ponašanja drugih i vlastitoga ponašanja.

[illegible]

(3 boda)

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica

Prazna stranica